

Ale ve věci samé rekurs odůvodněn není. Složení k soudu jest reální nabídka věřiteli (srov. rozh. čís. 4807 sb. n. s.). Nesouhlasí-li ten, pro koho byla částka složena, s jejím vydáním, nelze ji složiteli vydati. Vše, co uplatňuje stěžovatel v dovolacím rekursu, mohl uplatniti v rekursu proti usnesení povolujícímu exekuci. Podřídil-li se tomuto usnesení, nemůže již v řízení o rozvrhu částky bezpodmínečně k soudu složené uplatňovati nárok na její vrácení z toho důvodu, že dodatečně došel k přesvědčení, že složil sumu tu k soudu neprávem. Svůj nárok by mohl uplatniti jen sporem.

Čís. 13763.

Všeobecné veřejné nemocnice v Čechách jsou samostatnými právníckými osobami.

Pro nárok na náhradu škody osoby třetí proti činovníkům obce pro jednání, která předsevzali ve věcech úředních, nebo proto, že nekonali povinnosti jim přikázané, jest pořad práva přípustný, nemá-li čin úřední osoby povahu správního nálezu, nýbrž odvozuje-li se nárok z okolnosti, která jen souvisí s obstaráváním veřejných funkcí, nebo odvozuje-li se nárok z nějakého opomenutí v tomto oboru.

Zprávy obecního úřadu ve smyslu § 255 odst. (4) zákona ze dne 9. října 1924, čís. 221 sb. z. a n. v doslovu zákona ze dne 8. listopadu 1928, čís. 184 sb. z. a n., nejsou nálezy správními v uvedeném smyslu.

(Rozh. ze dne 15. září 1934, R I 828/34.)

Všeobecná veřejná nemocnice v J. v Čechách domáhala se na bývalém starostovi obce L. náhrady škody, kterou prý jí žalovaný způsobil vědomým potvrzením nesprávných údajů. Námitce nepřipustnosti pořadu práva soud první stolice vyhověl a žalobu odmítl. Rekursní soud zamítl námitku nepřipustnosti pořadu práva. Důvody: Při rozhodování o přípustnosti pořadu práva jest míti na zřeteli, zda-li, podle žalobcova přednesu jest žalobní nárok vyvozován z poměru veřejnoprávního, či soukromoprávního, a jest se omeziti na řešení otázky, jaké povahy jest nárok, který žalobce uplatňuje (srov. rozh. nejv. soudu sb. čís. 8049, 9045, 9956, 10817, 11258). V souzeném případě domáhá se žalující na žalovaném podle obsahu žaloby náhrady škody, způsobené jí žalovaným jednáním proti zákonu a dobrým mravům tím, že vědomě potvrdil nesprávné údaje a listivým předstíráním uvedl žalobkyni v omyl, jímž utrpěla škodu v zažalované výši. Opírá tedy žalobce žalobní nárok zřejmě o ustanovení § 1295 a násl. obč. zák. Žaloba nečelí proti žalovanému jako reprezentantu obce nebo proti obci, ani nejde o zodpovědnost z jeho starostenského úřadu, nýbrž směřuje proti žalovanému osobně z důvodu, že úmyslně a vědomě způsobil žalující straně svým bezprávným jednáním majetkovou škodu. Jde tedy o nárok soukromoprávní, který jest posuzovati podle §§ 1295 a násl. obč. zák., vyvozovaný z práva soukromého, o němž jest rozhodovati podle § 1 j. n. řádným soudům.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Především jest podle § 6 c. ř. s. uvážiti, zda žalující strana má procesní způsobilost. Jde o všeobecnou veřejnou nemocnici v Čechách. Právní poměry takových nemocnic byly upraveny ustanoveními zákona z 5. března 1888 čís. 19 č. z. zák. Podle § 6 tohoto zákona mají se všeobecné veřejné nemocnice vydržovati z výnosu vlastního jmění, svých nadací, z náhrady výloh ošetrovacích a z jiných příjmů jim po případě přikázaných a spravují se orgány podle stanov k tomu povolanými, přičemž jsou podrobeny dohledu zemského výboru a úřadů politických. Podle § 8 uvedeného zák. má každá všeobecná veřejná nemocnice stanovy shodující se s ustanoveními zákona. Osnova normálních stanov byla vydána vyhláškou místodržitele pro Čechy z 12. března 1890 čís. 17504 z. z. čís. 33. Podle zmíněného zákona a stanov jsou tedy všeobecné veřejné nemocnice samostatné právnické osoby a nejde o ústavy okresní, po případě obecní ve smyslu zákonů o okresních zastupitelstvech, po případě o obecních zřízeních, spravují se svými statuty, jsou vydržovány zásadně z vlastního jmění a jsou nezávislé na obci a okresu ve své další správě a ve své faktické i právní existenci. Žalující všeobecná veřejná nemocnice má tedy procesní způsobilost.

Ve věci uvádí napadené usnesení správně, že z obsahu žaloby jest patrné, že se žalobkyně domáhá na žalovaném jako bývalém starostovi obce L. náhrady škody, kterou jí způsobil vědomým potvrzením nesprávných údajů. Z toho jest usuzovati, že jde o žalobu o náhradu škody podle ustanovení XXX hlavy obč. zák. V § 1338 obč. zák. jest vyslovena z á s a d a, že nárok na náhradu škody jest uplatňovati jako každé jiné soukromé právo pravidelně na řádném soudě, a lze proto úchytky z této zásady připustiti jen, jsou-li opodstatněny zvláštními zákonnými ustanoveními (srov. rozh. čís. 3091, 3604, 5610 a j. sb. n. s.). Žaloby o náhradu škody, které se podávají na činovníky obecní pro jednání, která předsevzali ve věcech úředních, nebo proto, že nekonali povinnosti jim přikázané, byly by jen tenkrát vyjmuty z příslušnosti soudů, kdyby se chtělo žalobou odporovati obsahu nějakého nálezu správního, nikoli však, kdyby nárok na náhradu odvozován byl z jinakého činu neb opomenutí ve věcech úředních (Pražák Spory o příslušnost, I. 204). Žaloba jest tedy přípustná, nemá-li čin úřední osoby povahu správního nálezu, a není pořad práva vyloučen, odvozuje-li se nárok na náhradu z okolnosti, která jen souvisí s obstaráváním veřejných funkcí, neb odvozuje-li se nárok ten z opomenutí v tomto oboru. Vydávati potvrzení obsahu v žalobě uvedeného není přímo obcím uloženo zákonem a lze povinnost takovou jen odvoditi z ustanovení § 255 čtvrtý odstavec zákona z 9. října 1924 čís. 221 v doslovu zákona z 8. listopadu 1928 čís. 184 Sb. z. a n., podle něhož se mohou nemocenské pojišťovny dožadovati spolupůsobení obecních úřadů k vyšetření poměrů rozhodných pro oprávněnost k dávkám podle tohoto zákona. Takové zprávy obecního úřadu nelze považovati za nález správní ve smyslu svrhu uvedeném, v kterémžto případě by byla příslušnost soudu vyloučena. Žaloba tvrdí vědomě nesprávné jednání žalovaného a z něho odvozuje nárok na náhradu škody tím způsobené žalobkyni. Pro takový

nárok platí zásadní ustanovení § 1338 obč. zák. Ustanovení § 5 odst. (4) a (5), § 8 a § 16 odst. (6) a (7) zákona č. 329/1921 Sb. z. a n., netýkají se soukromoprávních nároků jednotlivců proti starostovi a členům obecního zastupitelstva na náhradu škody způsobené nezákonným úřadováním, nýbrž upravují odpovědnost těchto funkcionářů z hospodářské správy obecního jmění a povinnost jejich k náhradě škody proti obci. To platí i o ustanovení § 66 obec. zřiz. pro Čechy zákon z 16. dubna 1864 č. 18. č. z. zák., pokud zůstalo v platnosti po úpravě, podle zákona č. 329/1921 Sb. z. a n. Tohoto posléz uvedeného ustanovení se tedy rekurent dovolává neprávem.

Čís. 13764.

Účinek zpětvzetí námitky započtení nastává již dojitím podání na soud, aniž třeba dalšího přednesu při ústním jednání. Pro zpětvzetí námitky započtení neplatí podmínky § 237 c. ř. s.

(Rozh. ze dne 15. září 1934, R I 851/34.)

Proti žalobě Jaroslava J-a, o níž byl veden spor Ck V 127/32 o zaplacení 6,185.000 Kč, namítl žalovaný erár započtením vzájemnou pohledávku 2,254.098 Kč. Podáním došlým na soud dne 8. července 1933 vzal erár zpět námitku započtení oné pohledávky. Žalobou, o níž tu jde, domáhal se erár na Jaroslava J-ovi zaplacení oněch 2,254.098 Kč. K námitce zahájené rozepře soud první stolice žalobu odmítl. **Důvody:** Podle plenárního rozhodnutí ze dne 23. března 1928 (sb. n. s. č. 7905) není námitka započtení již pouhým obranným prostředkem. Námitkou započtení navrhuje sice žalovaná strana formálně zamítnutí žaloby až do výše vzájemné pohledávky, podle materiálního výsledku však zamýšlí uplatnění nejen obranu, nýbrž i svou vzájemnou pohledávku. Jest tedy v námitce započtení i návrh, by bylo věřiteli započtení vnučeno a by byla, pokud je spornou, určena jsoucnost nebo nejsoucnost vzájemné pohledávky, ovšem jen do výše zažalované pohledávky. Zahájenost rozepře nastává ohledně vzájemné pohledávky již uplatněním námitky započtení ve sporu. V souzeném případě ovšem žalující strana poukazuje na to, že námitku započtení ve sporu Ck V 127/32 vzala zpět svým podáním na soud došlým dne 8. července 1933. Jak ze spisu Ck V 127/32 zjištěno, obsah tohoto podání žalující strana (tam žalovaná) dosud při ústním jednání nepřednesla. V souvislosti s tím jest tedy řešiti otázku, kdy byla námitka započtení ve sporu Ck V 127/32 vzata zpět. Námitku započtení lze uplatňovati teprve ústním přednesem, neboť to jest způsob, jakým se žalovaný může brániti proti žalobě jakožto prostředku útočnému (č. 7350 sb. n. s.). Jest tedy míti za to, že ji lze vzíti zpět stejným způsobem, t. j. také ústním přednesem. Podání žalující strany došlé na soud dne 8. července 1933 ve sporu Ck V 127/32 (tam žalované) není zajisté pouhým podáním ve smyslu § 74 c. ř. s., neboť neobsahuje jen žádost nebo návrh, který by se mohl přednésti mimo ústní jednání, nýbrž jest přípravným spisem podle § 78 c. ř. s., tedy majícím sloužiti ku přípravě ústního jednání a obsahovalo